

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 27 Транспорт

Спеціальність – 275 Транспортні технології (за видами)

Спеціалізація – 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)

Освітньо-професійна програма – «Управління на транспорті ті логістика»

**Тернопіль – ЗУНУ,
2024**

Програма навчальної практики складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 27 Транспорт спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23.06.2023 року), зі змінами (протокол № 11 від 26.06.2024 року).

Укладачі:

д.т.н., проф. Попович П.В.
доц. Шевчук О.С.
доц. Чорна О.В.
доц. Буряк М.В.
к.т.н., доц. Котенко В.І
к.т.н., доц. Ковцур К.Г.
доц. Прогній П.Б.
к.т.н., доц. Розум Р.І.

Програма затверджена на засіданні кафедри транспорту і логістики, протокол № 1 від 28.08.2024 р.

Завідувач кафедри,
д-р тех. наук, професор

Павло ПОПОВИЧ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 275 Транспортні технології (за видами), протокол № 2 від 30.08.2024 р.

Голова групи
забезпечення спеціальності,
д-р тех. наук, професор

Павло ПОПОВИЧ

Гарант освітньо-професійної
програми
д-р тех. наук, професор

Павло ПОПОВИЧ

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ	5
2. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ	8
3. СТРУКТУРА ТА ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ	10
4. ПІДСУМКИ ПРАКТИКИ	11
5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	12
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	

ВСТУП

Відповідно ОПП «Управління на транспорті та логістика», навчальна практика є компонентом навчального процесу підготовки здобувачів, що навчаються на другому курсі першого «бакалаврського» рівня вищої освіти на вказаній ОПП за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)», спеціалізацією 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» галузі знань 27 «Транспорт» для вивчення досвіду підприємств транспортної галузі. Тривалість практики становить 2 тижні.

Практика є основою взаємозв'язку навчання з виробництвом, нею закріплюються знання і уміння, що набуті здобувачами вищої освіти в результаті успішного освоєння освітніх компонент, вказана освітня компонента проводиться з метою одержання первинних професійних умінь і навичок. Практика виконує функцію інтеграції компетентностей для виконання конкретного виду професійної діяльності із частин і елементів загальних і спеціальних компетентностей, сформованих навчальними дисциплінами. Також навчальною практикою формуються технічне мислення, креативність, самостійність, організованість, уважність. Додатково під час проходження практики студенти отримують навички комунікативні, особливостей роботи в команді, здатність до навчання і саморозвитку, уміння керувати часом, гнучкість і адаптивність, здатність до прийняття рішень. Навчальна практика є основним ефективним етапом підготовки здобувачів до виробничої та переддипломної практики.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою навчальної практики є ознайомлення студентів з діяльністю підприємств транспортної галузі, набуття професійних якостей з освоєння принципових положень організаційної роботи (функціонування) підприємств, вмінню вирішувати професійні завдання, застосування нормативно-правових актів і стандартів у сфері надання транспортних послуг, роботи в колективі.

Завдання навчальної практики:

закріплення знань, отриманих у процесі опановування навчальних предметів за ОПП;

набуття первинних навичок практичної діяльності, а також умінь щодо їхнього застосування при розв'язанні конкретних виробничих завдань;

ознайомлення з базовими аспектами розвитку підприємств транспортної галузі, з їхньою структурою та специфікою діяльності, перевагами і недоліками, особливостями функціонування;

ознайомлення з основами організації транспортного процесу, з керівною документацією для здійснення виробничої діяльності, сервісного обслуговування;

ознайомлення з рухомим складом підприємства, типовими особливостями, відповідністю екологічним нормативам, забезпеченню безпечної діяльності, ін.;

набуття навичок застосування цифрових, інтелектуальних та інформаційних технологій при організації доставки вантажів і перевезень пасажирів, організації дорожнього руху на прикладі конкретних підприємств;

опанування методологічних підходів з техніко – економічної доцільності виконання перевезень;

закріплення знань щодо обґрунтувань рішень, у тому числі з урахуванням людського фактору в транспортних технологіях, ергономічних чинників, ін.

Практика відповідає наступним загальним та спеціальним компетентностям:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК 9. Навики здійснення безпечної діяльності;

ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища;

ЗК 11. Здатність працювати автономно та в команді;

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

СК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку транспортної діяльності;

СК 16. Здатність врахувати людський фактор в транспортних технологіях.

Навчальна практика забезпечує опанування результатів навчання:

РН1. Брати відповідальність на себе, проявляти громадянську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадянського суспільства, аналітично мислити, критично розуміти світ.

РН2. Критично оцінювати наукові цінності і досягнення суспільства у розвитку транспортних технологій.

РН3. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.

РН5. Застосовувати, використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання практичних завдань з організації перевезень та проектування транспортних технологій.

РН9. Розробляти, планувати, впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних систем та технологій.

РН10. Розробляти та використовувати транспортні технології з врахуванням

вимог до збереження навколишнього середовища.

РН20. Досліджувати складові ергономічності транспортних технологій. Встановлювати їх ефективність і надійність.

РН21. Впроваджувати методи організації безпечної транспортної діяльності.

РН26. Досліджувати проблеми людського фактору, пов'язані з транспортом, а також наслідки помилок для безпеки та управління. Визначати моделі поведінки людей у зв'язку з помилками.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

В якості баз навчальної практики пропонуються транспортні та логістичні підприємства, автотранспортні підприємства, інші підприємства, які для виконання своїх виробничих завдань, мають в своїй структурі транспортні підрозділи, або підрозділи, що займаються організацією автомобільних перевезень чи дорожнього руху. Визначення баз практики здійснюється ЗВО на підставі договорів із підприємствами незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності. Здобувачі в індивідуальному порядку мають можливість самотійно, за погодженням з завідувачем профільної кафедри, гарантом освітньої програми, керівництвом університету (інституту) обирати базу практики. Загальна тривалість навчальної практики становить 2 тижні. Відвідування навчальної практики є обов'язковим, за об'єктивних причин може проводитися у різних форматах за погодженням з керівниками практики: від підприємства і закладу вищої освіти. Наказ про проходження практики формується в ЗВО до початку практики.

Організація практики передбачає наступні заходи:

обговорення організаційних питань;

інформування здобувачів про календарний план практики;

інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності на підприємстві;

формування завдання;

ознайомлення з зразком звіту про проходження практики, при потребі одержання додаткових матеріалів;

ознайомлення із процедурою та критеріями оцінювання диференційованого заліку.

Під час проходження практики на студента покладаються обов'язки:

ознайомитися і повністю виконати поставлені завдання за програмою практики (згідно календарно -тематичного плану та завдання на практику);

дотримання діючих на підприємстві правил внутрішнього розпорядку та вимог

техніки безпеки;

вести робочі записи в необхідному обсязі занотовувати виконані роботи для подальшого формування звіту та щоденника практики;

скласти і захистити звіт з практики.

Організація навчальної практики безпосередньо на підприємстві та необхідний контроль з сторони підприємства виконується призначеними працівниками (керівник практики від підприємства). Керівник практики від підприємства забезпечує студентів засобами індивідуального захисту, при необхідності проводить екскурсію по підприємству, надає студентам необхідні матеріали, контролює присутність та дотримання правил безпеки і охорони праці, формує відгук, в якому характеризує міру засвоєння програми практики, а також контролює ведення щоденника практики.

Керівник практики від університету здійснює організаційну роботу, забезпечує і контролює проведення практики відповідно до програми і календарного плану, перевіряє зміст і оформлення звітної документації (щоденника практики та звіту).

3. СТРУКТУРА ТА ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

Орієнтовна структура звіту з навчальної практики:

- титульний лист;
- зміст;
- вступ;
- основна частина (результати етапів практики);
- висновки;
- додатки (при необхідності, копії документів, допоміжний ілюстративний матеріал, ін.).

Загальний обсяг звіту з навчальної практики складає 10-25 сторінок.

Основна частина включає розділи (може бути змінено за погодженням з керівниками практики):

1. Загальна характеристика підприємства.
2. Характеристика рухомого складу.
3. Характерні особливості перевезень пасажирів, доставки вантажів (статистичні дані обсягів перевезень, кількості рейсів, вартість наданих послуг або виконаних робіт, статті витрат тощо), організації дорожнього руху.
4. Нормативно-правове забезпечення діяльності підприємства.
5. Особливості застосування сучасних інформаційних, інтелектуальних технологій в діяльності підприємства (використання цифрових технологій, що застосовуються на підприємстві).

Звіт оформляється з використанням текстового редактора шрифтом – Times New Roman, 14 пт, міжрядковим інтервалом – 1,5, відступ – 1,25мм на стандартних аркушах формату А4 з полями: ліве, верхнє, нижнє, праве – 20 мм.

До звіту додається:

- щоденник проходження практики, підписаний керівниками практики і завірений печаткою.
- при наявності, зауваження і побажання керівників баз практики по питаннях проходження практики, теоретичній підготовці студентів з метою покращення підготовки майбутніх спеціалістів.

Захист звітів проводиться на кафедрі в тижневий строк після її закінчення.

4. ПІДСУМКИ ПРАКТИКИ

Після закінчення навчальної практики студент подає на кафедру:

- щоденник про проходження навчальної практики;
- звіт.

Звіт перевіряється керівником практики від кафедри. Якщо за результатами перевірки звіту встановлено відповідність вимогам, звіт рекомендується до захисту. У випадку виявлення невиконаних робіт, невідповідності вимогам, звіт направляється на доопрацювання студенту. За результатами перевірки звіту керівник практики від кафедри визначає оцінку, з якою звіт рекомендується до захисту. Після перевірки поданого звіту керівником практики від кафедри і при наявності позитивної оцінки, звіт з практики захищається.

За підсумками атестації виставляється диференційована оцінка. Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з практики, якості підготовленого звіту, виконання індивідуального завдання, рівня знань та рівня захисту студента за чотирибальною диференційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS, яка характеризує успішність студента.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з навчальної практики визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової: підготовки звіту та захисту звіту з практики. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання (перезарахування) окремих результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті. Обов'язковою вимогою щодо зарахувань навчальних досягнень під час проходження практики є дотримання академічної доброчесності.

Формування підсумкового балу

Підготовка звіту проходження навчальної практики	Захист звіту проходження навчальної практики	Разом
60%	40%	100%

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Освітньо-професійна програма «Управління на транспорті та логістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальність 275 Транспортні технології (за видами) спеціалізація 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті) галузь знань 27 Транспорт. Тернопіль: – ЗУНУ, 2024, 17 с.
2. Положення про організацію освітнього процесу в Західноукраїнському національному університеті . Електронний ресурс: https://www.wunu.edu.ua/public_information/organization-of-the-educational-process/8369-polozhennia.html.
3. Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Західноукраїнського національного університету затверджене Вченою радою ЗУНУ, протокол № 7 від «28» лютого 2024 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenyia/provedennia_praktyky.pdf
4. Закон України «Про транспорт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=232%2F94-%E2%F0>.
5. Закон України «Про автомобільний транспорт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2344-14>.
6. Автомобільний транспорт України: стан, проблеми, перспективи розвитку. За заг. ред. А.М. Редзюка. -К.: ДП "Державтотранс НДІпроект", 2005. – 400 с.